© 2026 International Conference on Multidisciplinary Sciences and Innovations . All Rights Reserved.

JISMONIY TARBIYA MASHG‘ULOTLARIDA BOSHLANG‘ICH SINF O‘QUVCHILARINING AQLIY FAOLLIGINI RIVOJLANTIRISH

Abduvaliyeva Sabina
Chirchiq davlat pedagogikauniversiteti

Annotatsiya: Mazkur tezisda jismoniy tarbiya mashg‘ulotlari jarayonida boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining aqliy faolligini rivojlantirish masalalari ko‘rib chiqilgan. Jismoniy mashqlarni fikrlash, xotira, diqqat va tezkor qaror qabul qilishni talab qiluvchi topshiriqlar bilan uyg‘unlashtirishning pedagogik imkoniyatlari yoritilgan.

Kalit so‘zlar: aqliy faollik, boshlang‘ich ta’lim, jismoniy tarbiya, diqqat, tafakkur, xotira, harakatli topshiriqlar.

РАЗВИТИЕ УМСТВЕННОЙ АКТИВНОСТИ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ НА ЗАНЯТИЯХ ПО ФИЗИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ

Аннотация: В данной тезисе рассмотрены вопросы развития умственной активности учащихся начальных классов в процессе занятий физическим воспитанием. Освещены педагогические возможности сочетания физических упражнений с заданиями, требующими мышления, памяти, внимания и быстрого принятия решений.

Ключевые слова: умственная активность, начальное образование, физическое воспитание, внимание, мышление, память, двигательные задания.

DEVELOPING MENTAL ACTIVITY OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN PHYSICAL EDUCATION CLASSES

Abstract: This thesis examines the issues of developing mental activity of primary school students during physical education classes. The pedagogical possibilities of combining physical exercises with tasks requiring thinking, memory, attention, and quick decision-making are highlighted.

Keywords: mental activity, primary education, physical education, attention, thinking, memory, movement-based tasks.

Zamonaviy boshlang‘ich ta’lim jarayonida o‘quvchining faqat jismoniy rivojlanishini emas, balki uning aqliy faolligini ham ta’minlash muhim vazifalardan biridir. Jismoniy tarbiya mashg‘ulotlari ushbu maqsadni amalga oshirish uchun keng pedagogik imkoniyatlarga ega.

Mashg‘ulotlarda o‘quvchilarga harakat bilan birgalikda aqliy topshiriqlar berish mumkin. Masalan, o‘qituvchi tomonidan aytilgan son bo‘yicha belgilangan harakatni bajarish, rang yoki shaklga qarab yo‘nalishni tanlash, harakatlar ketma-ketligini eslab qolish va belgilangan signalga tezkor javob berish o‘quvchilarning diqqat va tafakkurini faollashtiradi.

Bunday mashqlar o‘quvchidan bir vaqtning o‘zida harakatni nazorat qilish, topshiriqni tushunish va to‘g‘ri qaror qabul qilishni talab etadi. Natijada jismoniy va aqliy faoliyatning o‘zaro uyg‘unligi yuzaga keladi.

Jismoniy tarbiya mashg‘ulotlarida interfaol metodlardan foydalanish ham o‘quvchilarning faolligini oshirishga yordam beradi. Juftlik va guruhli topshiriqlar, musobaqa elementlari hamda muammoli vaziyatlardan foydalanish dars jarayonini yanada faol tashkil etish imkonini beradi.

Xulosa. Jismoniy tarbiya mashg‘ulotlarini aqliy topshiriqlar bilan uyg‘unlashtirish boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining diqqat, xotira, tafakkur va tezkor qaror qabul qilish ko‘nikmalarini

© 2026 International Conference on Multidisciplinary Sciences and Innovations . All Rights Reserved.

rivojlantirishga xizmat qilishi mumkin. Shu bois jismoniy tarbiya darslarini tashkil etishda jismoniy va aqliy faollikning o‘zaro bog‘liqligiga e’tibor qaratish maqsadga muvofiq.